30/06/2025

Патријарх Порфирије: Косовски завет, као Нови завет, потврђује да смо позвани, али и да нам је дато и задато, да будемо једно

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 28. јуна 2025. године, на Видовдан, на светој Литургији пред моштима Светог кнеза Лазара у манастиру Раваници

Високопреосвећени брате и саслужитељу, владико Игнатије, хвала на љубави, на благослову и у име браће архијереја, митрополита шумадијског и нишког, што смо имали велики благослов да служимо свету Литургију на Видовдан пред моштима Светог великомученика кнеза Лазара.

Браћо и сестре, заиста за нас православне Србе јесте велики дар Божји и велики благослов да смо православни хришћани, да можемо да служимо свету Литургију, да служећи свету Литургију, учествујемо у Царству Божјем, а нарочито је велики благослов на данашњи дан да то можемо да чинимо овде, у овој светој обитељи – у манастиру Раваници, пред моштима Светог великомученика кнеза Лазара.

Ми смо овде дошли не само због тога да бисмо се поклонили моштима

светитеља, него смо дошли овде у Раваницу и због тога да поред њега покажемо да смо наследници оног завета за који се он определио – а ми га зовемо Косовски завет, који за нас ни у ком случају не може бити и није мит. Зашто? Зато што за онога који је у заједници са Христом, који припада Цркви Његовој, који је у заједници са онима који су крштени у име Оца и Сина и Светог Духа, Косовски завет је пројава, потврда и веза са Новим заветом, а у средишту Новог завета, већ смо чули у беседи митрополита Игнатија, стоји светост. Зато је светост дар у којем учествујемо, јер је свет Један и Једини Бог и по дару свом даје нам да будемо део Његовог живота по благодати. Али светост је и призив за сваког од нас. Да је то тако довољно показује чињеница да се Свети Лазар, пре него што је отишао у бој, причестио заједно са свима онима који су војевали и бојовали с њим, знајући сигурно да не иде у бој да би победио освојио славу и силу овог света, него, како се то у народној песми каже, да би спасао душу, тј. да би спасао себе, да би био спасен Христовом љубављу. То је пут, браћо и сестре, који је завет наш, јер је то пројава Новог завета, а у центру Новог завета стоји један једини принцип – а то је љубав крстолика, у вертикали читавим својим бићем у односу на нашег Творца и Саздатеља, у односу на Бога, који је по својој природи и по својој суштини љубав и Његов живот је љубав, али и у хоризонтали смо позвани да пресликамо ту исту реалност једни у односу на друге. А то ништа друго није него заједница. То је јединство. Сви су се причестили пред бој да би сви били један, да би били једно, да не би била празна реч коју изговарамо у молитви Оче наш, јер ми тамо кажемо: Оче наш; не Оче мој, него Оче наш!

Косовски завет, као Нови завет, потврђује да смо позвани, али и да нам је дато, да будемо једно. И баш, као што смо чули у данашњем Јеванђељу, не можемо ми волети Бога а да не волимо једни друге. Или да кажем то једноставније: ако не волимо једни друге, ма колико говорили да волимо Бога, да верујемо у Њега, празна је реч, лажна је реч, није истина; него то да ли волимо Бога, да ли верујемо у Нега, да ли желимо да будемо Његови, утврђује се кроз наше међусобне односе.

Наравно да смо сви слаби и немоћни, да је свако другачији, или боље рећи, да свако има свој непоновљиви печат и да по правилу другачије гледамо на исту ствар, па како ћемо онда бити једно? Љубављу према Богу, љубављу Његовом према нама, али и тако што ћемо бити отворени једни у односу на друге, што ћемо слушати једни друге, што ћемо бити спремни да понесемо слабости једни других, што нећемо пошто-пото хтети да буде онако како баш ја хоћу. То значи бити Христов, то значи бити припадник Косовског завета, то значи бити Црква, а све то није ништа друго него у једној речи што је сигурно

претходило и било садржај расположења пред битку Лазареву и свих који су с њим отишли на ту битку: то је да је свако тражио опроштај од оног ближњег, да је свако био свестан да није довољан себи, да му је потребан други, да је свако праштао ближњем све и да је свакоме било опроштено од ближњег све.

Зато, браћо и сестре, данас смо овде дошли пред Светог кнеза Лазара да потврдимо да смо Црква, служећи свету Литургију, али да станемо пред њега и да се запитамо свако од нас, и појединачно и као народ, јесмо ли на његовом путу или нисмо. Бојим се да скоро свако од нас зна одговор. По благодати Божјој и по љубави Његовој јесмо, али по ономе што ми чинимо најчешће нисмо. Да ли ми судимо и осуђујемо једни друге? Да ли праштамо једни другима? Да ли хоћемо да слушамо једни друге или хоћемо да намећемо себе једни другима? Да ли хоћемо да будемо једно, један народ, народ Христов и народ Светог Саве или би свако од нас хтео, по својој слици и прилици, да обликује остале и да ствара неки нови народ? Нека свако од нас одговори пред Светим Лазаром и пред Христом у овој светињи за себе и сви заједно.

У исто време молимо тебе, Свети кнеже Лазаре, да нам даш снаге да разумемо да само онда када припадамо једни другима, припадамо Христу и обрнуто, да само онда када праштамо једни другима, припадамо Христу; да разумемо сви да смо потребни једни другима и да заједно са свим светима из нашег рода молиш Господа да свако од нас има мир у себи и да се мир усели међу нас, како бисмо и ми с тобом достојно, достојанствено и радосно, као и са свим светитељима Божјим, славили Једног у Тројици Бога и овде и сада али и у векове векова. Амин.

spc.rs